

JURNAL

ПENTPȣ PESПÎNDIPEA ШTIINЦЕЛОPȣ̆ NATȣ̆PAЛE ШI ESAKTE, ÎN TOATE KЛASEЛE

Pediцeatȣ̆

de

PROFESOR DOCTOR IULIU BARASH.

№ 35. (Anȣлȣ̆ алȣ̆ treiлea) Бȣkȣpeшtĭ 22 Sentemвpie, 1858.

Konpindepea: Desnpe Aepȣ̆.— Moskȣлȣ̆.— Stȣdiĭ astpoнomiчe.— Înшtiinцape.

Aepȣлȣ̆. VIII.

Desnpe лokȣitopiĭ aepȣлȣĭ.

Лokȣitopiĭ aepȣлȣĭ sîntȣ̆ *Пъsъpiлe*, de шi ȣneлe dintp'înseлe tpъeskȣ̆ шi пe пъmîntȣ̆ шi în aпъ.— Sîntȣ̆ ȣneлe iapъшĭ dintp'înseлe fъkȣte nȣmaĭ пentpȣ noantea, aлteлe nȣmaĭ пentpȣ zioa. Цenȣлȣ̆ пasъpiлopȣ̆ 'шĭ a însȣшitȣ̆ peцiȣneлe înaлte aлe aepȣлȣĭ ȣnde se пpimвлъ ka peцeлe snaцiȣлȣĭ, пe kîndȣ̆ omȣлȣ̆ s'a fъkȣtȣ̆ peцe aлȣ̆ пъmîntȣлȣĭ.— Viaцa пasepiлopȣ̆ пe apatъ feлȣpimĭ de deoseвipĭ. *Пpiвiгetoapea* (Philomella) kîntъ шi se вȣkȣpъ nȣmaĭ *пpimъвapa*, dapȣ̆ *Moeвi* (Larus), (o пasъpe de mape), se вȣkȣpъ nȣmaĭ kîndȣ̆ este fȣptȣnъ пe oчeane; ȣneлe tpъeskȣ̆ singȣpatiчe, пpekȣmȣ̆: *вȣлtȣpȣлȣ̆* (aquilla), *плeшȣвȣ* (vultur), *вȣfniцa* (strix); aлteлe se stpîngȣ̆ în soчietъцĭ aлeгîndȣ̆ d'întpe dînseлe ȣnȣ̆ гȣвepnȣ̆, пpekȣm *пeлikaniĭ* (вaвiцa, o пasъpe de Dȣnъpe), *вepzeлe* (ciconia), *kokopiĭ* (grus) шi *flamini* (flamingo), se fopmeazъ în вataлioane ka soлdaцiĭ, пȣindȣ̆ santineлe шi askȣлtîndȣ̆ пe шefȣлȣ̆ лopȣ̆; dapȣ̆ *kodoвatȣpa* (bergeronette) tpъeшte o viaцъ пastopaлъ, ȣmвлъ dȣпe пъstopĭ пe kîmпȣ̆ пap-k'apȣ̆ aвea плъчepe ka sъ пъzeaskъ tȣpmeлe. Sîntȣ̆ пasъpĭ пentpȣ toate peцiȣneлe de înълцimĭ aлe aepȣлȣĭ, înчeпîndȣ̆ de лa вȣлtȣpȣлȣ̆ kape se *пpimвлъ* foapte sȣsȣ̆ în aepȣ̆ пap-k'ap fi în чepȣ̆, saȣ̆ de лa пasъpea *fperatъ* kape se koвoapъ жosȣ̆ de vîpfȣpiлe mȣnцiлopȣ̆ Ximaлaia, лa o înълцime de o mie de пiчioape (ka лa o miлъ); пînъ лa *ȣtpȣцȣлȣ̆* (struthio) шi *kazȣapȣлȣ̆* saȣ̆ *dponte* (Didus) kape nȣ пoate sвȣpa în aepȣ̆, întpeвȣinцîndȣ̆ apiпiлe saлe nȣmaĭ ka sъ пoatъ fȣцi maĭ iȣte.— Natȣpa a fopmatȣ̆ пasъpiлe шi

пentrȣ felȣrimĭ de апе, începîndȣ de ла *лебедъ* (cignus) каре se плimбъ нȣмаĭ пе апъ stъtъtоаре, пînъ ла ачеа пасъре (cincle) че se кȣфȣндъ în katapaktele апелорȣ, авîndȣ плъчере a se жȣка în ачеле грozаве авise. Sîntȣ înкъ алte пасърĭ шi маĭ кȣріоase în очеанȣ, каре se кiамъ *пасъріле фȣртȣнеĭ* (l'oiseau des tempêtes).— Кînd вр'ȣнȣ вракanȣ фȣріоsȣ se ȣркъ în очеанȣ, amestekatȣ кȣ лȣчіреа înфіоръtоаре a фȣлџерелорȣ; кîndȣ talazele мъріĭ sпȣмоаse, фȣріоаse, se ȣркъ ла о înълџіме neспȣсъ; кîndȣ toatъ ведереа очеанȣлȣĭ presentъ о sченъ sȣблimъ a елементелорȣ револтate, atȣнчĭ esе ачеаstъ пасъре прimблîndȣ-se кȣ плъчере în mizлокȣлȣ ачеstȣĭ taблоȣ înфіоръторȣ.

Întр'ȣнȣ алtȣ артіколȣ вомȣ ворбі despre емігрaџiȣнеа пасърілорȣ; аколо вомȣ ведеа къ ачеste кȣріоase къльtoriĭ sîntȣ о фачере de біне a natȣреĭ sпре a пъstра totȣ d'аȣна шi pretȣtindenea о армоніе кȣвіінчіоasъ sȣбsistenџiĭ fiinџелорȣ пасърілорȣ. Дарȣ кȣ toate къльторіile лорȣ каре нi se парȣ фоарtе întinse, пасъріле нȣ потȣ еші din лініеа каре natȣра a determinat'o пentrȣ локȣinџа лорȣ; ȣnde natȣра аре требȣinџъ de dînsele, аколо instinktȣлȣ лорȣ ле îmпinџе de a веni. Апропiindȣ-se ла noĭ прimъвара, кîndȣ natȣра înчепе a se 'ntinepi. кîndȣ пȣтереа продȣktivъ шi a вieџȣіреĭ înчепе a акоперi кîmпȣріle кȣ fiinџе нȣоĭ веџеtale шi animale, atȣнчĭ înчепе a вермȣi шi мȣлџimea insektелорȣ каре negreшitȣ шi еле sîntȣ требȣинчіоase în totalitatea natȣреĭ; дарȣ ȣнеле dintр'însele, прин лъкоміа лорȣ konsȣмîndȣ toate продȣктеле пъмîntȣлȣĭ, арȣ пȣtea адȣче ватъмаре sȣбsistinџеĭ animалелорȣ челорȣ маĭ нобіле, прекȣмȣ este omȣлȣ; sпре a репара дарȣ ачелȣ ръȣ, înџелеаnta natȣръ a imaџinatȣ ка съ tрimiџъ în fie-каре прimъваръ în asemenea реџiȣнĭ але пъмîntȣлȣĭ niште чете de пасърĭ каре se нȣtреskȣ нȣмаĭ кȣ d'ачеste insekte stрiкъtоаре, шi mikшорîndȣ нȣмърȣлȣ лорȣ, se restatорнічеште екȣілібрȣлȣ шi армоніа în toate рамȣріле domenȣлȣĭ animалȣ шi веџеtалȣ.— Аічĭ ведемȣ ȣнȣ нȣоȣ аргȣmentȣ къ natȣра a шtiȣtȣ pretȣtindinea съ кȣмпъneаskъ продȣкџiȣнеа шi пеrdереа; a шtiȣtȣ totȣ d'аȣна съ адȣкъ ремеdiȣлȣ îmпреȣнъ кȣ рана. Кîndȣ întре animале se iveште вр'ȣнȣ tiranȣ îmповъръторȣ, se гъseште шi алtȣ tiranȣ каре'лȣ tiranisеште шi пе dînsȣлȣ. Кîndȣ insektele мînкъчioase se îmmȣлџеskȣ пеste мъsȣръ, atȣнчĭ natȣра tрimite asȣпра лорȣ niште чете de пасърĭ insektivоре каре ле îmпȣџineazъ; прекȣмȣ шi tirania ачелорȣ пъсърĭ îшĭ гъseште пеdeansa în гȣра пасърілорȣ ръпiтоаре, шi ачеле din ȣрмъ iаръшi морȣ de арма вînъторȣлȣĭ; însъ шi лъкоміа пеste мъsȣръ a oameнілорȣ вînъторĭ, îшĭ гъseskȣ шi еĭ пеdeansa în niште боале fisiче, адȣкîndȣ о моарtе sеверъtоаре.— Întр'адевъръ пасъріле insektivоре шi ръпiтоаре sîntȣ пъzitоареле кîmпȣрілорȣ шi гръdinілорȣ ноаstре ка niште santinele пȣsе de natȣръ în înълџimea реџiȣнеĭ аерȣлȣĭ, de a апъра кîmпȣріле челе înфлоріte de stрiкъчiȣнеа insektелорȣ ворatiче. Дарȣ (лȣкрȣ admiраbiлȣ!) Мȣлџimеа препелiџелорȣ (cailles) de кîmпȣ, în datъ кȣмȣ віне прimъвара, înчепȣ a se коборî în кîmпȣріле ноаstре ка niште пъzitорĭ нечеsарĭ фъръ a fi кемаџĭ de чine-ва, de шi гъseskȣ în лъкоміа ноаstръ о моарtе sigȣръ; кȣ toate ачеstea în прimъвара віitоаре totȣ вінȣ. Însъ instinktȣлȣ каре ле sileште a se îndрепta sпре лъкȣinџа ноаstръ, înшtiinџîndȣ-ле de нȣтреџȣлȣ че аȣ съ гъseаskъ *ла noĭ*, ачеstȣ instinktȣ нȣ ле înшtiinџеazъ totȣ-деodatъ шi de моартеа каре ле аштеаnтъ п'аічĭ; фъръ ачеasta în прimъвара віitоаре, препеліџеле н'арȣ fi веnitȣ ла noĭ, s'арȣ fi îndрепtatȣ sпре алtе реџiȣнĭ але пъмîntȣлȣĭ, адȣкîndȣ ватъмаре шi desармоніе în natȣръ. Прекȣмȣ fie-каре кlimъ îшĭ аре плаnтеле еĭ, аша шi fie-каре кlimъ îшĭ аре пасъріле еĭ a кърора фъпtȣрĭ кîntȣ потрiвite кȣ felȣлȣ віеџе каре sîntȣ destinate a ȣрма аколо шi кȣ фолоsȣлȣ каре se аштеаnтъ de ла dînsеле.— În toate кlimеле челе калde але пъмîntȣлȣĭ, ȣnde еаsъ вермĭ шi мȣлџimе de insekte пръпъditоаре мȣлtȣ маĭ марĭ de кîtȣ ла noĭ, аколо локȣеште шi плешȣвȣлȣ челȣ маре (vautour royal), пасъреа чеа маре tаре шi маĭ iute din челе ръпiтоаре. Ачеste пасърĭ каре ла noĭ se вѣдȣ фоарtе рарȣ, se прiшȣлъ în toate zілеле пе ȣлiџiле орашȣлȣĭ *Картаџена* (în Spania), факȣ кȣiȣріле лорȣ sȣбtȣ акоперiшеле kaseлорȣ, къръџъ орашȣлȣ пар-к'арȣ fi servitорiĭ oameнелорȣ de аколо. Mii de mii de локȣste se афлъ în insȣлеле *Филіпіне*, d'ачеea se гъseште шi аколо о пасъре (Mainate du paradis) mîнкъtоаре de локȣste sпре але nimiчi.—

Капȣлȣ de *бона сперанцъ* în Афріка este акоперітȣ кȣ шерпі, de ачееа аколо întр'adinsȣ натȣра а пȣсȣ о пасъре (secrétaire) каре se нȣтреште нȣмаї de шерпі.— *Бергеле* (ciconia) че трѣескȣ ла ноï прекȣмȣ ші în локȣріле бълтоase din Џерманіа ші Оланда, îшї аȣ ші констітȣціȣнеа лорȣ întокміtъ ка съ se нȣтреаскъ de тірітоареле че se афлъ în ачеле локȣрї; еле вінȣ întр'ачесте кліме прімъвара ші шедȣ пînъ тоамна кîндȣ пъмîнтȣлȣ înчепе а se кȣръці de асеменеа жіганії.— În мȣлте пърці але кліmелорȣ тропіче, se афлъ о пасъре каре se кіамъ *вînȣторȣлȣ* de мȣште (muscicapa, moucherolle), каре пръпъдеште мȣлціmea insектелорȣ че фȣрнікъ п'аколо; еа гонеште ачеле insекте пînъ кіарȣ ші дȣпе ображії оаменілорȣ.— În *Гȣіана* (о цеаръ фоарте калдъ ші ȣmедъ în Америка) ȣнде se афлъ мȣлціmе de фȣрнічї, sînтȣ аколо ші челе маї мȣлте фелȣрї de пасърї каре se нȣтрескȣ dinтр'însеле. Кîндȣ se ретраџе Нілȣлȣ în Еџінтȣ, лъсîндȣ дескоперітȣ ȣнȣ пъмîнтȣ ȣмедȣ плінȣ de жіганії отръвітоаре ші перікȣлоase, атȣнчї нȣмаї de кîтȣ, прінтр'ȣнȣ instinктȣ, алеаргъ чете de пелікані, de кокорї ші de стîрчї спре але кȣръці.

Sînтȣ ші алте пасърї че аȣ о релаціȣне фолоsітоаре мȣлтȣ маї кȣріоасъ пентрȣ омȣ.— În пъдȣріле челе нетърџініте але Афрічії este о пасъре каре se кіамъ *кȣкȣлȣ арътъторȣ* (coucou indicateur). Ачеастъ пасъре възîндȣ вр'ȣнȣ омȣ, înчепе а ціпа таре, sбȣрîндȣ пе 'd'înainte-ї, ші астȣ-фелȣ îлȣ адȣче ла кîте о стîнкъ ȣнде албінеле ші-аȣ депȣсȣ фагȣрії лорȣ, аштептîндȣ спре рекȣноштінцъ d'а пріімі ші еа вр'о бȣкъцікъ dinтр'ачеастъ дȣлче мîнкаре. Акȣмȣ în Asia (прекȣмȣ s'а ȣрматȣ în секȣлеле трекȣте ші în Еȣропа) se întребȣінцеазъ ȣнȣ фелȣ de вȣлтȣрȣ (falco saȣ faucon) saȣ шоїмȣ (astur) каре терџе кȣ вîнъторії ла вînатȣ ші кърора ле адȣче тотȣ чеea че прінде, întр'ȣнȣ кіпȣ кȣ мȣлтȣ маї сігȣрȣ de кîтȣ копоії.

Стрȣцȣлȣ сервъ негрȣлȣї în Афріка ка ȣнȣ калȣ de кълъріе кȣ каре трече нетърџініtеле десерте (пȣстії) de нісінȣ ка вîнтȣлȣ; дарȣ челе маї кȣріоase калітъці în релаціȣне кȣ оаменії ле гъsімȣ ла о пасъре din Амеріка нȣмітъ *Arami*. Ачеастъ пасъре аколо сервъ оаменілорȣ întокмаї ка ȣнȣ кîіне; еа кȣноаште пе амічії касеї ші'ї мîнгîе, дарȣ пе streinї îї чокнеште ші'ї гонеште. Zіоа, пе кîмпȣ, пъstреазъ тȣрмеле ка ȣнȣ пъсторȣ ші seaра іарȣ елȣ ле адȣче дȣпе кîмпȣ а касъ.

Asemenea калітъці de інтеліџінцъ аре ші о алтъ пасъре din Кіна каре прінде пеште. Ачесте пасърї se кобоаръ din аерȣ în апъ, прінд пеште ші îї адȣкȣ în sборȣ stъпîнілорȣ лорȣ, че se афлъ нȣ преа denарте de аколо адȣнаці în маї мȣлте локȣрї, адъstîндȣ d'а пріімі вînатȣлȣ пасърілорȣ; ші ачеастъ пасъре нічї о датъ нȣ'ші грешеште сервічіȣлȣ, чі se дȣче дрептȣ ла stъпînȣ кȣ тотȣ продȣктȣлȣ вînатȣлȣї съȣ.— Тоатe діферітеле форме, instinктеле, фелȣлȣ траіȣлȣї ші обічеіȣріле пасърілорȣ sînтȣ потрівіте кȣ фелȣлȣ мішкъреї прекȣмȣ ші кȣ кîнтечеле лорȣ.

Despре кîнтече ведемȣ къ пасъріле каре локȣъскȣ în дȣмбръвї, аȣ *гласȣ* ȣшорȣ, sȣџіре, дȣлче, фіїндȣ în армоніе кȣ мȣрмȣіреа фрȣнзелорȣ мішкате de зеферȣ; din контра, пасъріле каре локȣескȣ în пъдȣріле челе маї înалте, пе вîрфȣріле мȣнцілорȣ, аȣ ніште ціпете ісџї, тарї ші сълбатіче întокмаї ка локȣріле în каре локȣескȣ. În insȣла *Ісланда* (în ачеастъ insȣлъ чеа маї мезі-нопціалъ а Еȣропеї) ȣнде în натȣръ домнеште о лініште імпосантъ, прекȣмȣ în церіле de ла нордȣ, аколо воіаціорії аȣ гъsітȣ în нопціле челе лȣнџі але ерні, о мȣлціме de чете de лебеде каре se преȣмблъ пе кîмпȣрї sкоціндȣ ніште кîнтече армоніоase асемънîндȣ кȣ мȣрмȣіреа ȣнеї ліре. Ȣнȣ ордінȣ адміравілȣ домнеште întр'ачесте кîнтече. О лебъдъ каре кîнтъ маї фрȣмосȣ, înчепе întîїȣ ш'întîїȣ, пе ȣрмъ ȣрмеазъ алта, пе ȣрмъ алта ші d'ачі înчепе тоатъ чеата а ȣмплеа аерȣлȣ de кîнтечеле лорȣ челе мелодіоase ші мîнȣнате.

Sînтȣ пасърї каре кîнтъ în тотȣ кȣрсȣлȣ анȣлȣї, алтеле înвеатъ а кîнта дȣпе че трече тімпȣлȣ аморȣлȣї лорȣ; мȣлте din пасърї каре емігреазъ іарна în церіле streine, îшї пердȣ în ачесте церї калітатеа кîнтекȣлȣї. Прівігетоареа (sylvia philomela), ачеастъ пасъре каре аре ȣнȣ кîнтекȣ аша de фрȣмосȣ, нȣ sкоате нічї ȣнȣ гласȣ кîндȣ воіаціорії о гъsескȣ în *Sipia* saȣ în *Еџінтȣ*, ка кîндȣ арȣ ші къ este гонітъ din кȣїбȣлȣ еї, неавîндȣ плъчере а se бȣкȣра de кîнтекȣ.

Прекȣмȣ în гласȣріле, асеменеа ші în мішкъріле пасърілорȣ, домнеште о маре варіетате.

Ȣнеле мергȣ învîrtindȣ-se, алtеле sборȣ ка о навъ пе d'асȣпра мърії în talaze; nitȣлічеа sбоаръ легъnîndȣ-se întр'ȣнȣ кіпȣ deoseбitȣ; кокорії se прімблъ în грȣпе tріȣнгіȣларе, фъкîndȣ nіште еserчiції în аерȣ întocmaï ка soлdaцii; алtеле sборȣ кȣ о іȣцеалъ foapte маре: прекȣм пасъреа *fregatȣ*, despre каре амȣ ворбitȣ маі сȣсȣ, саȣ пасъріле нȣміtе *пескарі* (les pecheurs) каре факȣ ziоа nіште прімблърі în марі чеtе, мергîndȣ пînъ ла доаъ sȣte de міле депарtе de локȣінца лорȣ, ла църмȣріле мърілорȣ stpеine ші seapa se întоркȣ înапоі.— S'аȣ възȣtȣ ші nіште порȣмбеі адȣкîndȣ în 48 de оре скрisорі de ла *Бабілонȣ* ла *Алепо* (о кале de 33 zile)! Дарȣ крештереа перфекціонеазъ ачесте кȣріоase калітъцї каре ле ведемȣ ла пасърі, ші к'ачеастъ крештере, натȣра а însърчinatȣ пе пърінцї а ле-о da. *Філомела* ціне în гъръ о insectъ, кіамъ пȣіï афаръ din кȣібȣ ші аша îi înвацъ а sбȣра. Este о пасъре în *Islanda* (sȣapt-фȣгл, în лімба енглезъ) каре тръеште пе църмȣріле мъріï ші îші фаче кȣібȣрі пе вîрфȣріле мȣнцілорȣ чеdорȣ маі рîпоші. Кîndȣ пȣіï sîntȣ în stape d'a пȣтеа sбȣра, мȣма лорȣ нȣ ле маї адȣче нȣтрецълȣ обічнȣitȣ, însъ totȣ віне ла dînшii în кȣібȣ sбȣрîndȣ împреціȣрȣлȣ лорȣ, фълфъindȣ din арiнї ка съ'ї înвіте а о ȣрма. Аша totȣ ȣрмîndȣ ачесте înчеркърї апоі ші пȣіï sіліці de foame, se апропіъ de марџінеа прінчіпіціȣлȣї îndoindȣ-se чева ші пе ȣртъ кȣ кȣраціȣ se арȣнкъ în пречіпіціȣ. Însъ арініле лорȣ sîntȣ înкъ преа slaбе спре а'ї пȣтеа ціnea ші s'арȣ ші sdроби къzîndȣ жосȣ, dака în ачестȣ мінȣtȣ мȣма лорȣ н'арȣ алерга întinzîndȣ-se кȣ аріnіле пе dedesȣбtȣлȣ лорȣ, stpirîndȣ ші пе tatȣлȣ лорȣ ка съ віе спре ажȣtорȣ, ші амîndoї întinзîndȣ аріnіле, însъ лъsînd локȣ пȣілорȣ d'a sбȣра sінгȣрї пе еле ка съ нȣ se перікȣлезе.— Аша мергȣ пînъ ла цертȣлȣ мърії, ȣnde sîntȣ toate фаміліле ачестȣї неамȣ stpînse; кîndȣ ле вездȣ, мȣлціме de ачесте пасърї s'адȣнъ împреціȣрȣлȣ ачестеї нȣоï фамілії, іаȣ пȣіï, îї ціне în сȣсȣ, îї лімбъ, în мізлокȣлȣ лорȣ фъкîndȣ stpігърї de бȣкȣріе. Astȣ-фелȣ пасъріле, ачестї копії фрȣмоші ші фаворіцї аї натȣреї, sîntȣ dotaці de маі мȣлtе dарȣрї адмірабіле!

Moskȣлȣ.

Чіне н'а аȣzitȣ de *москȣ* каре а девенitȣ спаїма оаменілорȣ ші кіарȣ а медічілорȣ? къчї кîndȣ аȣде чіне-ва къ медічії аȣ datȣ москȣ ȣнȣї болнав, atȣnчї îлȣ sокотеск de пердȣт, апої кîndȣ морȣ întр'адевърȣ, atȣnчї înвіновъцескȣ пе медічї de че аȣ datȣ болнавȣлȣї москȣ, къ л'аȣ оморîtȣ; прекȣмȣ totȣ-d'аȣна медічії sîntȣ de віне кîndȣ моаре вр'ȣнȣ болнавȣ. Дарȣ ші медічії кеарȣ кîndȣ sокотескȣ кîте одатъ къ арȣ фі de фолосȣ а da ȣнȣї болнавȣ москȣ, totȣ нȣ кȣtezȣ; фiindȣ къ одоареа москȣлȣї съ кȣноаште нȣмаї de кîtȣ ші еа есте atîta de таре în кîtȣ лȣнї în рецї нȣ съ маї перде кȣ totȣлȣ dintр'о касъ.

Аша дарȣ, че есте ачеастъ матеріе каре аре о одоаре atîta de deoseбitъ, апої ші лȣкрȣріле медікале atîta de енерџіче. De ȣnde провіне еа ші în че модȣ лȣкреазъ?

Еатъ че не înвацъ istopia натȣралъ ші хіміа despre ачеаsta.

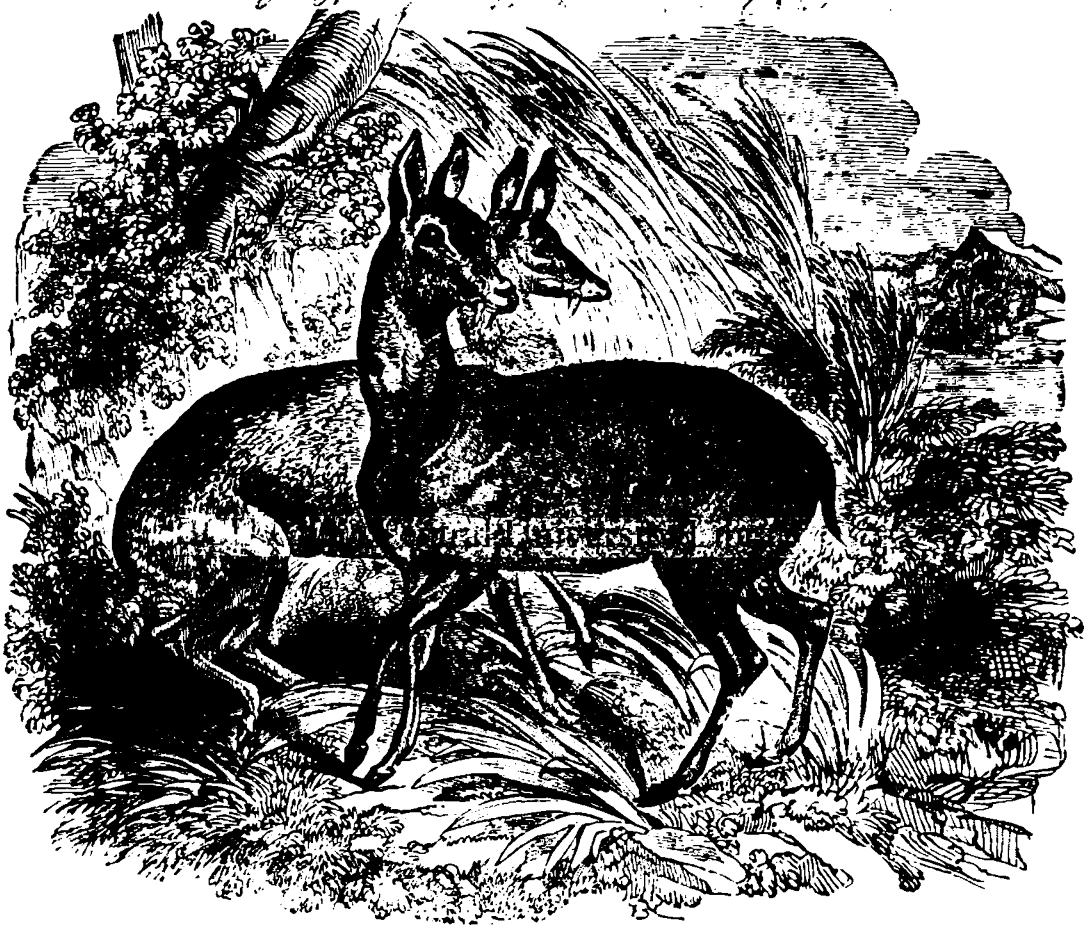
Москȣлȣ саȣ мошȣлȣ (Moschus) есте о матеріе ръшіноасъ ші балsaміkъ каре провіне d'ȣн анімал нȣміtȣ анімалȣл москȣлȣ (Moschus Moschiferus, репрезентatȣ în алътȣрата фігȣръ) Ачестȣ анімалȣ есте ȣнȣ фелȣ de чербȣ însъ о маї мікȣ чева de кîtȣ чербȣ ші маї мікȣ de кîtȣ къпріоара кȣ каре кіарȣ семъnъ мȣлtȣ, însъ н'аре коарне. Пърȣлȣ съȣ е foapte десȣ ші таре, паркъ ка пърȣ de поркȣ ші se рȣпе лесне, sîntȣ оакешї în сȣс ші албї în жос, коада е преа скȣрtъ ші семъnъ нȣмаї кȣ ȣнȣ нegȣ; лîнгъ бȣрікȣл сеȣ se афлъ ла партеа бъръбтеаскъ ка о пȣнгȣліцъ de мърімеа ȣнȣї оȣ de порȣмбȣ, în каре съ продȣче матері-а москȣ адекъ о сȣбstanцъ рошіоаръ семънîndȣ кȣ sîнџеле înкегатȣ ші аре, прекȣмȣ амȣ zisȣ, о одоаре foapte таре. S'а обсерватȣ къ о бȣкатъ мікъ de москȣ ера în stape съ ȣмпле кȣ одоареа еї, о одаіе маре, în кȣрсȣлȣ de маї мȣлцї анї.

Анімалȣ каре продȣче москȣ. локȣеште în мȣнції чеї маї înалці în Asiea, адекъ ачеіа d'întpe

Алtai ші Тiвetѕ. Dapѣ natpiea sa, se întinde ші пе d'o napte pînъ ла Кina ші пе d'алtъ napte pînъ ла Sіверiea. Ачеstѣ animaлѣ tpъеште о вiеaцъ nontѕpnъ (ѕmвлъ noantea), se агацъ ѕшор пе арворї ші noatъ віne în апъ; nѕ tpъеште în soчietъцї mapї ші este ѕnѣ animaлѣ foapte sfiїчiosѣ.

Вînatѕл dѕпе ачеstѣ animaлѣ este греѣ, dapѣ adѕче ѕnѣ mape венеfiчiѕ; къчї ѕnѣ dpamѣ de moskѣ вѕnѣ sъ плъteште кѕ прецѕ de doї ші tpeї гaлвенї; dapѣ moskѕлѣ челѣ maї вѕnѣ віne de Тonкina; maї пѕцinѣ вѕnѣ este ачела din Sівepiea.

Лѕкрapea moskѕлѕї în mediчinъ este foapte imnoptantъ; елѣ калшеазъ (апаsъ) fѕpia nepвiлорѣ ші este în stape a peînвia toate fopціле вitале кеарѣ кîndѣ sîntѣ апроапе sъ se stinгъ; de ачееа se oвsepвеazъ къ dindѣ moskѕ ѕnopa волnaвї апроапе de moapte (s. e. în лinгoape) îndatъ волnaвѕлѣ npinde nѕtepe ші паркъ s'a

Animaлѕлѣ Moskѕлѕї (Moschus Moschiferus, L.)

peînвiatѣ; dapѣ de mѕлte opї ачеastъ înвiepe este nѕmaї înшелъtoape ші neste пъцinѣ sъ stinгѣ кѕ totѕ, întoкmaї ка о лamпъ кîndѣ е апроапе sъ se stinгъ, fлъкъpеазъ îndatъ nentpѕ ѕnѣ minѕtѣ кѕ о лѕminъ foapte вie.

Dapѣ ші în napfѕmepie, ѕsaціѕлѣ moskѕлѕї е foapte imnoptantѣ în кîtѣ а devenitѣ провервѕ ка sъ zікъ d'ѕnѣ oamѣ napfѕmatѣ: къ este moskatѣ (musqué); кѕ toate ачеstea, sîntѣ ѕnії oamenї кapе nѕ noate sъ sѕfepe odoapea moskѕлѕї, къчї ле faче ameцеaлъ ші dѕpepe de кanѣ.

Dapѣ nѕ nѕmaї în ачеstѣ animaлѣ, чi ші în алte animaле se nродѕче ачеastъ matepie. S. e. este о sneцъ de воï (bos moschatus) а къpia кapne ape ѕnѣ miposѣ tape de moskѣ.—

Eatъ în пѕціne кѕвinte istopiea ачеstеї matepiї кapе жоакъ ѕnѣ poлѕ аша de mape în istopiea воaлелорѣ, ка ші а вanitъцеї oamenілорѣ. Ѕnії oamenї npiimesk ка pemediѕ dpent въѕtѕpъ ачеаstъ matepie кîndѣ sîntѣ кandidaцї de moapte пе кîndѣ алції о npiimeskѣ ка napfѕmapie кîndѕ sîntѣ кandidaцї d'amopѣ ші de плъчере; eatъ че este omѕлѣ!

Stȣdiĭ astponomiче.

II. Despe тішкарea пътînтȣлȣĭ împpeцiȣpȣлȣ soapeлȣĭ.

Amȣ въzȣtȣ în apticoлȣлȣ tpeкȣtȣ, къ eшipea soapeлȣĭ лa ръсъpitȣ, пpeкȣmȣ шi întpapea лȣĭ seapa лa апȣсȣ, este нȣmaĭ o iлȣziȣne (amъцipe) onтікъ, пe кîndȣ în adeвъpȣ în toate zілeлe пъmîntȣлȣ se învîpteшte împpeцiȣpȣлȣ съȣ (saȣ a osieĭ saлe) în dipeкцiȣnea de лa апȣсȣ spre ръсъpitȣ.— De aчeea ni se пape къ чepȣлȣ кȣ toate steлeлe, se învîpteskȣ în dipeкцiȣnea kontpapъ.

Dapȣ o oбсepвaцiȣne de kîte-вa zіле, вa aжȣnџe a ne înкpedinџa къ soapeлe нȣ stъ în лoкȣ кa чeлe-л-aлte steлe (fiкse), чi din kontpa skimбъ în toate zілeлe nosiцiȣnea sa în бoлta чepȣлȣĭ.— Fie-кape din noĭ шtie къ вapa este soapeлe лa miezȣлȣ-zілeĭ maĭ sȣsȣ d'asȣnpa opizontȣлȣĭ, шi maĭ anpoane лa пȣntȣлȣ џenitȣлȣĭ. În dpeптȣлȣ капȣлȣĭ nostpȣ în чepȣ, de kîtȣ iapna; asemenea кîndȣ ne вîlъmȣ întp'ȣnȣ anȣ în toate zілeлe diminецiĭ лa пȣntȣлȣ opizontȣлȣĭ ȣnde ese soapeлe, o съ вedemȣ, къ лa 22 Декemвpie, пȣntȣлȣ eшipeĭ de dimineaцъ шi пȣntȣлȣ anȣnepiĭ saлe seapa, se aflъ întp'o лinie кȣ пȣntȣлȣ кȣлminaцiȣneĭ saлe, adiкъ ȣnde se aflъ soapeлe лa npînzȣ în aчeastъ zi; de лa 22 Декemвpie nînъ лa 22 Iȣnie totȣ mepeȣ se desпъpteazъ пȣntȣpiлe de eшipe шi de anȣnepe de лa лinia ȣnde se aflъ пȣntȣлȣ кȣлminaцiȣneĭ, adiкъ dimineaцa soapeлe ese în toate zілeлe maĭ spre miazъ-noante, asemenea anȣne din seapъ în seapъ totȣ maĭ mȣлtȣ spre miazъ-noante; iapȣ de лa 22 Iȣnie nînъ лa 22 Декemвpie înчenȣ din noȣ a se anpoпia нȣmiteлe tpeĭ пȣntȣpĭ (de eшipe, anȣnepe шi de кȣлminaцiȣne) чeлe maĭ însemnate în кapiepa mішкъpiĭ soapeлȣĭ пe fie-кape zi.— Totȣ de o datъ вedemȣ къ пe кîndȣ se desпъpteazъ пȣntȣpiлe de eшipe шi de anȣnepe, de пȣntȣлȣ кȣлminaцiȣneĭ, zioa кpeшte, din kontpa, кȣ kîtȣ se anpoпie aчeste tpeĭ пȣntȣpĭ. кȣ atîtȣ se miкшȣpeazъ zioa шi noantea кpeшte.

Aчeastъ oбсepвaцiȣne foapte simплъ n'a sкъпatȣ din вedepea кiapȣ a nonȣлiлopȣ antiчĭ. De aчeea aȣ кȣnoskȣtȣ eĭ къ peлaцiȣnea soapeлȣĭ кътpe пъmîntȣ se skimбъ în toate zілeлe, шi нȣ ръmîne totȣ aчeea кa peлaцiȣnea steлeлopȣ (fiкse) кȣ пъmîntȣлȣ;— De aчeea 'шĭ aȣ înкiпȣitȣ къ soapeлe ape o mішкape паpтiкoлapъ, înкonџiȣpîndȣ întp'ȣnȣ anȣ o datъ пъmîntȣлȣ nostpȣ.— Кȣpiositatea, aчeѕtȣ лeaгънȣ aлȣ шtiinцeлopȣ, a împinsȣ пe astponomiĭ чeĭ вeкĭ a кȣnoaшte шi *dpȣmȣлȣ* soapeлȣĭ în aчeastъ кълъtopie anȣaлъ; dapȣ npin чe semnȣ? Пapĭ нȣ se noтȣ пȣne în чepȣ dpeптȣ semnȣ! Шi nічĭ n'aвemȣ tpeбȣinцъ de пapĭ! N'aвemȣ semneлe чeлe maĭ бȣne, maĭ sigȣpe шi чeлe maĭ stpълȣчitoape în чepȣ? N'aвemȣ *steлe?*

Anoĭ, чe foлosȣ? Fiindȣ къ кîndȣ este soapeлe în чepȣ нȣ se вede nічĭ o stea (fiindȣ къ лȣmina лopȣ este maĭ miкъ de kîtȣ лȣmina soapeлȣĭ кape este mȣлtȣ maĭ mape), шi noantea кîndȣ se вѣdȣ steлeлe нȣ se maĭ вede soapeлe!— Dapȣ кȣpiositatea ne împinџe neînчetatȣ лa ideĭ нȣoĭ, шi aneвoe adȣчe пъskoчipea лopȣ! Aшa шi кȣpiozitatea astponomiлopȣ вeкĭ, 'ĭ-a insnipatȣ a oбсepвa чepȣлȣ în minȣtȣлȣ anȣnepiĭ soapeлȣĭ spre a вedea чe steлe se ȣpкȣ în aчeѕtȣ minȣtȣ пe opizontȣ лa ръсъpitȣ în пȣntȣлȣ кape se aflъ tokmaĭ în dpeптȣлȣ пȣntȣлȣĭ de anȣnepea soapeлȣĭ. Шi aшa s'aȣ înкpedinцatȣ кȣpîndȣ къ o stea кape se ȣpкъ atȣnчĭ tokmaĭ пe лinia opizontȣлȣĭ în minȣtȣлȣ anȣnepiĭ soapeлȣĭ, aчeastъ stea se вa afлa mîine maĭ sȣsȣ d'asȣnpa лinieĭ opizontȣлȣĭ, шi o aлtъ stea кape epĭ în minȣtȣлȣ anȣnepiĭ soapeлȣĭ înкъ n'a fostȣ въzȣtъ, astъzĭ în minȣtȣлȣ anȣnepiĭ soapeлȣĭ se aflъ în лinia opizontȣлȣĭ; шi astȣ-foлȣ s'a apъtatȣ aчeѕtȣ fenomenȣ кa кîndȣ s'apȣ întipzia anȣnepea soapeлȣĭ, în fie-кape zi кȣ kîte-вa minȣte.— Лȣîndȣ dapȣ în de anpoane oбсepвaцiȣnea steлeлopȣ, кape în totȣ anȣлȣ, se aflъ пe opizontȣлȣ ръсъpitȣлȣĭ în minȣtȣлȣ anȣnepiĭ soapeлȣĭ, astponomiĭ aȣ пȣtȣtȣ negpeшitȣ a кȣnoaшte dpȣmȣлȣ npin кape soapeлe ȣpmeazъ кapiepa sa anȣaлъ în чepȣ. Aчeѕtȣ dpȣmȣ se кiamъ *Eклintiкъ*.— Eклintiкa s'a desпъpцitȣ, înкъ de кътpe astponomiĭ вeкĭ, în 12 desпъpцipĭ, пe fie-кape лȣnъ o desпъpцitȣpъ, кape este însemnatъ în чepȣ npin deosebite konsteлaцiȣnĭ (figȣpeлe steлeлopȣ), къpopa, fantasia Antiчiлopȣ лe a datȣ нȣmeлe fantastiче de Бepбeчe, Tаȣpȣ, Цemenĭ, Paкȣ, Лeȣ, Feчioapъ, Кȣmпънъ, Skopniȣne, Sъџeтъtopȣ, Къпpiopȣ, Ȣdъtopȣ шi Пeшtĭ.

Dapъ toatъ peџiѕnea чepѕлѕї ѕnde se aflъ aчeste 12 semne eклiпtiчe, se кiamъ *zodiaкѕлѕ*.

Dѕпъ чe s'a desкoпepitѕ пoziџiѕnea eклiпtiчei în чepѕ, s'a кѕnoscкѕtѕ къ eклiпtiкa faчe кѕ eкѕatopѕлѕ чepeskѕ (кape se aflъ întp'ѕnѕ плanѕ кѕ eкѕatopѕлѕ пъmîntesкѕ) ѕnѕ ѕngiѕ de 23 гpade, 28 minѕte; adiкъ къ eклiпtiкa tae пe eкѕatopѕлѕ чepeskѕ în doъ пѕnтѕpi, кape se кiamъ *пѕnte eкѕiпoкџiaлe* (potpivipea zilei кѕ noaptea), fiindѕ къ în aчeste doъ timпѕpi пe anѕ (лa 22 Maptie шi лa 22 Sentembpie), кîndѕ soapeлe se aflъ în eкѕatopѕлѕ чepeskѕ, atѕnчi sîntѕ neste totѕ пъmîntѕлѕ zioa шi noaptea de o mъpime potpivitъ de 12 ope. Dapѕ de лa 23 Maptie (zioa пpimъвepei) пînъ лa 22 Iѕnie, кpeskѕ zileлe шi se miкшopeazъ пoпџiлe лa emisfepa nopdѕлѕi; atѕnчi este лa noi (лoкѕitopii пe aчeastъ emisfepъ) timпѕлѕ чeлѕ кaлdѕ кape se ziчe *вapa*. Пѕnтѕлѕ în eклiпtiкъ ѕnde se aflъ atѕnчi soapeлe, se пѕmeшte *soлstiџiѕnea de вapъ* saѕ aлѕ Paкѕлѕi; atѕnчi este лa noi zioa чea mai mape, шi noaptea чea mai miкъ (16 ope zioa шi optъ ope noaptea); de лa 22 Iѕnie пînъ лa 22 Sentembpie (eкѕiпoкџiѕnea toamnei) skadѕ zileлe пînъ ajѕngѕ iapъшi a fi eкѕaлe кѕ пoпџiлe (кîte 12 ope fie-кape) peste totѕ пъmîntѕлѕ; dapѕ de лa 22 Sentembpie пînъ лa 22 Deкeмвpie (soлstiџiѕnea iepnei) кpeskѕ пoпџiлe шi se miкшopeazъ zileлe; atѕnчi (лa 22 Deкeмвpie) este лa noi zioa чea mai miкъ, шi noaptea чea mai mape (zioa de atѕnчi ape 8 ope шi noaptea 16 ope лa noi).— O peлaџiѕne кѕ totѕлѕ împotpivitoape domneшte пe emisfepa mepidionaлъ a пъmîntѕлѕi (întp'o пapte a Afpiчei, a Amepiчei mepidionaлe шi a Oчeaniei); кîndѕ aвemѕ noi zileлe чeлe mai mapi, aѕ лoкѕitopii de aкoлo пoпџiлe чeлe mai лѕnџi, шi кîndѕ aѕ ei zileлe чeлe mai лѕnџi aвemѕ noi пoпџiлe чeлe mai mapi.— Antiпozii noштpii пe emisfepa mepidionaлъ (кape aѕ de лa noi o depъptape de 180 гpade în *лъџime џeoгpafiкъ*), adiкъ лoкѕitopii de лa Noѕa-Zeлandъ, aѕ вapa кîndѕ aвemѕ iapnъ шi кîndѕ aвemѕ noi пpimъвapъ aѕ ei toamnъ.— O oвsepвaџiѕne miкъ asѕпpa ѕnѕi глoвѕ ne вa înкpedinџa de adeвъpѕлѕ tѕtѕлopѕ aчestopѕ împpeџiѕpъpi.

Aчeлѕ глoвѕ ne вa apъta, шi къ, кѕ кîtѕ o џapъ se aflъ пѕsъ mai aпpoape de eкѕatopѕ, кѕ atîtѕ este aкoлo mai miкъ deoseвipea întpe mъpimea zileлopѕ шi a пoпџiлopѕ în кѕpsѕлѕ anѕлѕi; din контpa, кѕ кîiѕ o џapъ se aflъ пѕsъ mai aпpoape лa ѕnѕлѕ din amîndoъ пoлѕpiлe, кѕ atîtѕ mai mape este aчeastъ deoseвipe a mъpimei zileлopѕ шi a пoпџiлopѕ.— În Siчiлia шi Neaпoлѕ пѕ e deoseвipe mape întpe mъpimea zileлopѕ de Iѕлie шi de Deкeмвpie, пe кîndѕ лa Stoкoлmѕ (кaпitaлa Sвeџiei) zioa чea mai mape пe вapъ ape 20 de ope, шi zioa чea mai miкъ пe iapnъ ape пѕmai 4 ope; adiкъ лa 10 înaintea пpînzѕлѕi se faчe zi, шi лa 2 dѕпъ пpînzѕ înчeпe noaptea.— Dapѕ лa лoкѕpi пѕшi înкъ mai mѕлtѕ spпe пoлѕ, adiкъ кape sîntѕ пѕшi dinкoлo de лъџimea џeoгpafiкъ (sentemtpionaлъ saѕ mepidionaлъ) de 66 гpade 23 minѕte, aкoлo пѕ se mai soкoteшte deoseвipea zileлopѕ шi a пoпџiлopѕ dѕпe ope, чi *dѕпъ лѕni întpeџi*. Aшa sпpe esemплѕ, în *opaшѕлѕ* Topnea în Sвeџia este zioa de 22 Iѕnie de o mъpime de 24 ope, adiкъ îi лiпseшte noaptea, пe кîndѕ лa 22 Deкeмвpie ape aкoлo noaptea o лѕnџime de 24 ope, adiкъ îi лiпseшte zioa.— Mai aпpoape sпpe пoлѕ, adiкъ лa o лъџime џeoгpafiкъ de 70 пînъ лa 80 гpade (sпpe esemплѕ în Гpoenлanda шi în Sпiџвepгa) ape zioa чea mape вapa, пpeкѕmѕ шi noaptea чea mai mape iapna, o mъpime de 3 ¼ лѕni, dapѕ a sѕпpa пoлѕлѕi însѕшi, коnpinde anѕлѕ пѕmai o zi шi o noapte fie-кape de 6 лѕni!

Sъ stъmѕ aiчi чeвa, iѕвite лeкtopѕлe! Din aчeastъ кълътopie a noastpъ asѕпpa пъmîntѕлѕi, шi sъ пpiвimѕ чeвъ кѕ imaџinaџiѕnea noastpъ лa вieaџa ѕnѕi лoкѕitopѕ în aчeastъ џapъ пoлapъ!

Шase лѕni пe anѕ пѕ вede eлѕ soape, кape aпѕpѕpea ne petpeчe în вieaџa noastpъ; noi вedemѕ 365 opi пe anѕ soapeлe pъsъpindѕ шi aпѕindѕ; eлѕ вede aчestѕ sпeкtaкoлѕ sѕвлimѕ пѕmai de doъ opi пe anѕ; dapѕ aчeste mapi sчene aлe natѕpei ape în џъpiлe пoлape ѕnѕ кapaкtepѕ mai гpandiosѕ, шi o mъpime maжestoasъ.— Лoкѕitopѕлѕ лîngъ пoлѕлѕ nopdѕлѕi, tpъeшte întp'o noapte neпpeкѕpmatъ de лa 22 Sentembpie пînъ лa 22 Maptie. Dapѕ sъ пѕ ne gîndim къ natѕpa, aчeastъ mѕmъ плinъ de tandpeџъ пentpѕ toџi, poate пъpъsi mъкapѕ o пapte a domenѕлѕi ei, mъкapѕ o пapte din fii sъi, întp'ѕnѕ întѕnepiкѕ de шase лѕni! Nѕ este aшa!— Din контpa, de лa 22 Sentembpie пînъ лa miezѕлѕ лѕi Noeмвpie

аȣ локȣitoriĭ поларĭ тȣргȣлȣ seрiĭ; adiкъ ачеastъ лȣminъ мелaнколiкъ, ачеastъ лȣnъ întpe лȣminъ шi în pe întȣнерiкȣ, че se ȣрmeazъ ла noĭ în fie-каре zi кȣ o жȣmъtate оръ дȣпъ апȣсȣлȣ soapeлȣĭ, se ȣрmeazъ ла полȣ o datъ пе анȣ, шi ціne atȣnчĭ ка o лȣnъ шi жȣmъtate!— De ла mezȣл лȣĭ Noemвpie пînъ ла mezȣл лȣĭ Февpȣаpie domneшte аколо noantea întpeагъ neîntpeрȣптъ.— Треĭ лȣнĭ de ziле tребȣе непȣtinчioasa лȣminъ a лȣminъpiлорȣ, a împлini аколо локȣлȣ еклаtantеĭ лȣmine a soapeлȣĭ! Че sченъ înspъimîntъtoape! Ȣnȣ adînкȣ întȣнерiкȣ акопере черȣлȣ кȣ ȣнȣ вълȣ negpȣ, пе кînдȣ пъmîntȣлȣ шi aерȣлȣ sîntȣ паркъ înклеstate de церȣ грозавȣ! Дарȣ ачеastъ noante лȣнгъ поларъ, este însoцitъ de лȣmina лȣneĭ че пе fie-каре лȣnъ se веде аколо 15 ziле neîнчеtatȣ în toatъ фрȣмȣсецеа ȣнеĭ лȣnĭ stрълȣчindȣ кȣ лȣmina sa дȣлче, мелaнколiкъ, asȣпра кîmпȣрiлорȣ infinite акоперite de o зъпадъ eternъ, брiлiантъ кȣ miĭ de кристалȣрĭ, паркъ кȣ diamante seminate пе o царъ înкîntatъ! Adъогацĭ акȣmȣ шi ведереа ȣнȣĭ черȣ împodobitȣ кȣ stелеле лȣĭ stрълȣчindȣ кȣ ȣнȣ фокȣ îndoitȣ (кȣmȣ ле ведемȣ шi noĭ кîte o datъ noantea кîndȣ este ȣнȣ церȣ tape iapna), îмбогъцitȣ шi de aȣрора бoреалъ, d'ачелȣ meteopȣ stрълȣчindȣ sȣsȣ în черȣ кȣ miĭ de короане de фокȣ înколорate кȣ toate fецеле, ка întp'o камеръ maцiкъ; atȣnчĭ o sъ авеm o idee de o noante поларъ!— De ла mezȣл лȣĭ Февpȣаpie пînъ ла 22 Мартie este înrînatȣлȣ diminецiĭ (кrепȣsкȣлъ matinaлъ) în цъpiле поларе але нордȣлȣĭ— Înкinȣiцi-въ акȣmȣ o aȣроръ каре ціne neîнчеtatȣ шease sentъmînĭ! Дарȣ ачеastъ aȣроръ кȣ але eĭ колорĭ maцiче, кȣ алȣ eĭ очеанȣ de лȣminъ stрълȣчindȣ în toate fецеле прismatiче каре se варсъ ла noĭ нȣmaĭ пе o miкъ парte a opizontȣлȣĭ sпре ръсъритȣ, аколо (ла цъpiле поларе) зъгръвеште totȣ opizontȣлȣ, îлȣ înкoнцioаръ în toatъ ръsпzimea sa кȣ короане брiлiante de o лȣminъ череаскъ, шi ръmîne în a sa вioiчiȣне admipaвiлъ neîнчеtatȣ o лȣnъ шi жȣmъtate пînъ ла ръсъpitȣлȣ soapeлȣĭ! Adiкъ de ла 15 Мартie înчепе a se ведеа soapeле нȣmaĭ de ла вîрfȣлȣ mȣнцiлорȣ поларĭ, ȣрmîndȣ пînъ ла 22 Мартie апропiереа sa; atȣnчĭ se apatъ soapeле în toate цъpiле поларе ȣрmîndȣ'шi кapiepa sa de o zi пînъ ла 22 Sentemврie. În ачеste шease лȣнĭ пȣ îнчeteazъ soapeле a se învîrti împрецiȣрȣлȣ лiniеĭ opizontȣлȣĭ, însъ sȣindȣ-se în toate ziлеле maĭ mȣлtȣ песте opizontȣлȣ фъкîndȣ înколъчiтȣрĭ (spipaле) împрецiȣрȣлȣ лȣĭ пînъ ажȣнџе ла 22 Iȣnie ла o înълціmе de 23 граде шi 38 minȣte песте opizontȣ, atȣнчĭ soapeле înчепе a фаче înколъчiтȣpiле sаle împрецiȣрȣлȣ лiniеĭ opizontȣлȣĭ întp'o diрекцiȣне контраръ, adiкъ лъsîndȣ-se totȣ mерeȣ жosȣ кътpe opizontȣ пînъ a ажȣнџе în ziоа de 22 Sentemврie tокmaĭ în лiniка opizontȣлȣĭ, апоĭ atȣнчĭ d'odatъ se фаче невъзȣte пînъ iаръшĭ дȣпе 6 лȣнĭ, adiкъ ла 22 Мартie.— Înкinȣiцi-въ акȣmȣ че прiвеліште кȣрioasъ d'a ведеа soapeле învîrtindȣ-se împрецiȣрȣлȣ пiчioарелорȣ noastpe asȣпра лiniеĭ opizontȣлȣĭ несȣрkîndȣ-se niчĭ o datъ în черȣ atîtȣ în кîtȣ sъ fie siлitȣ ка чiне-ва sъ apdiче okiĭ în sȣsȣ ка sъ'лȣ вазъ! Че simцipe, ка sъ аĭбъ чiне-ва шease лȣнĭ de ziле neîнчеtatȣ soapeле în dpentȣлȣ окiлорȣ săĭ кȣmȣ 'лавеmȣ noĭ нȣmaĭ пȣцiне ope diminеаца шi seapa! Че кȣрioasъ sочietate ȣнde oamenii (a кърора naтȣръ шi tребȣinцеле fisiче sîntȣ непремiшtȣ totȣ ачелеашĭ) se кȣлкȣ întp'o zi 180 de ope, фъкîndȣ'шi noantea лорȣ în mezȣлȣ-zileĭ!— Че sченъ estpaopdinаръ d'a ведеа кîmпȣрĭ акоперite d'o зъпадъ eternъ шi mapea înгieцatъ, împietritъ ка пъmîntȣлȣ, ȣнde se плimбъ ȣршiĭ албĭ флъmînzĭ кътînдȣ прада лорȣ; ȣнde fъръ черiĭ de fpiгȣ кȣ o iȣцеалъ sпъimîntъtoape, шi ȣнde toatъ natȣра паркъ este кȣфȣndatъ întp'ȣнȣ somnȣ adînкȣ, întp'o немiшкаре іерmeкатъ d'o пȣtepe misterioasъ, шi totȣ ачеastъ sченъ fiindȣ înвълitъ întp'o лȣminъ pomie, a soapeлȣĭ, каре stъ neîнчеtatȣ жosȣ în pецiȣнеа opizontȣлȣĭ apъtîndȣ-se pomȣ, mape, dapȣ pече шi непȣtinчioșȣ!

(Ва ȣрmа.)

Înшtiinцаре.

Pedakцiȣnea dъ în кȣпoштinцa tȣtȣpорȣ D-лор абонацiĭ a'ĭ seĭ atît în kanitaлъ kît шi în distpikte; ka toцĭ aчеĭ kape пȣ пpiimesk регȣлаtȣ foiле ачеstȣĭ жȣрпалȣ, sъ se adpeseze ла D. Administpatopȣ алȣ Onop. Ziapȣ „Pomînȣлȣ“ ȣнde вopȣ гъsi îndestȣлаpe.

Tiпpitȣ în Тiпографiеа Колецiȣлȣĭ Sf. Saва.